

HØRINGSNOTAT

Vedrørende høringssvar til forslag til Natura 2000-plan 2022-2027 for N125 Vestlige del af Avernakø

Forslag til Natura 2000-plan for N125 Vestlige del af Avernakø har været i offentlig høring fra den 21. februar 2022 til den 25. maj 2022.

Indkomne høringssvar kan ses i dokumentet "Indkomne høringssvar til høring af Natura 2000-planerne 2022-27" på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Den offentlige høring er annonceret på Miljøstyrelsens hjemmeside og via Miljøstyrelsens nyhedsbrev. Relevante myndigheder er desuden direkte orienteret, jf. miljømålsloven § 43. Lodsejere med væsentlige interesser, der vil kunne berøres af et eller flere elementer i planlægningen for et Natura 2000-område, er individuelt blevet orienteret om høringen over forslag til Natura 2000-planer. Relevante organisationer og foreninger er ligeledes blevet direkte orienteret. Alle forslag til Natura 2000-planer har kunnet tilgås via Miljøstyrelsens hjemmeside.

Miljøstyrelsen har i alt modtaget ca. 440 høringssvar, både specifikke høringssvar vedrørende de enkelte Natura 2000-planer, og mere generelle høringssvar vedrørende naturplanlægningen. De generelle høringssvar er sammenfattet i et samlet høringssvar "Miljøstyrelsens generelle høringssvar vedrørende forslag til Natura 2000-planer 2022-2027", som kan findes på Miljøstyrelsens hjemmeside. De områdespecifikke høringssvar er gennemgået og behandlet i lokale høringssvar for hvert enkelt Natura 2000-område.

Høringssvar vedrørende den Strategiske Miljøvurdering behandles separat i den sammenfattende redegørelse, som ligger tilgængelig på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Til denne Natura 2000-plan er der modtaget i alt 1 høringssvar.

Svaret har berørt følgende emner:

1. Datagrundlag
2. Indsatsprogram
3. Modstridende interesser
4. Målsætninger
5. Andet

Dette høringsnotat er inddelt emnevist. I det følgende afsnit sammenfattes de væsentligste synspunkter fra høringsvaret under de ovenfor nævnte emner, hvorefter Miljøstyrelsens bemærkninger er angivet i kursiv. Sidst i høringsnotatet gennemgås eventuelle justeringer i relevante Natura 2000-plan på baggrund af det indkomne hørings svar.

Det bemærkes, at høringsvaret kun er gengivet i hovedtræk. Høringsvarene kan i deres helhed læses på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Bemærkninger til planforslaget

1. Datagrundlag

Resume af hørings svar

Faaborg-Middelfyn Kommune anfører, at et konsulentfirma har vurderet at der i 2021 er mellem 41 og 55 kvækkende hanner af klokkefrø i hele Natura 2000-området. Kommunen spørger, om staten vurderer, at dette er tilstrækkeligt til at sikre gunstig bevaringsstatus for arten?

Miljøstyrelsens bemærkninger

I forhold til arter og fugle retter målsætningerne sig mod sikring af arternes levesteder og ikke sikring af et bestemt individantal. Dette afspejler sig også i lovgivningen, hvor Natura 2000-planlægningen tager udgangspunkt i, at man ikke kan sikre bestemte arters antal, men skal sikre arternes levesteder, som er forudsætningen for deres tilstedeværelse. Selvom målsætningerne på visse områder kan virke overordnede, er planerne med til at sætte en klar ramme for de forskellige dele af udpegningsgrundlaget. Natura 2000-planerne er rammesættende i forhold til den efterfølgende handleplansproces og gennemførelse.

I Natura 2000-planlægningen opereres der med to begreber for naturtyper og arter. Der tales om bevaringsstatus for naturtyper og arter inden for de to biogeografiske regioner (atlantisk og kontinental) i Danmark. I vurdering af bevaringsstatus indgår udbredelsesareal, forekomstareal, struktur/funktion samt fremtidsudsigter for hver biogeografisk region. Der findes fire kategorier af bevaringsstatus: "gunstig", "moderat ugunstig", "stærkt ugunstig" eller "ukendt". Se "Bevaringsstatus for naturtyper og arter – 2019, Videnskabelig rapport fra DCE nr. 340" for yderligere forklaring på begreberne.

Derudover er der udarbejdet et tilstandsvurderingssystem, hvor tilstanden for det enkelte areal vurderes. Dette er udtrykt i et Naturindeks, der er en sammenfatning af et Strukturindeks og et Artsindeks. Se "Naturtilstand i habitatområderne. Habitatdirektivets lysåbne naturtyper. Faglig rapport fra DMU nr. 735, 2009".

Det betyder, at en naturtype kan have en stærkt ugunstig bevaringsstatus i den aktuelle biogeografiske region, samtidig med at det aktuelle areal af naturtypen kan have en god tilstand.

Et overordnet mål i habitatdirektivet er at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for Natura 2000-områdernes udpegningsgrundlag på biogeografisk niveau, dvs. samlet set i forhold til de udpegede områder i henholdsvis den danske atlantiske region og den danske kontinentale region, jf. bekendtgørelse 653 af 19. maj 2020 om klassificering og fastsættelse af mål for naturtilstanden i internationale naturbeskyttelsesområder § 3, stk. 2 med senere ændringer.

Ved den seneste afrapportering til EU i 2019 (artikel 17-afrapportering) har DCE – Aarhus Universitet vurderet, at arealet af klokkefrøs udbredelse og levesteder er reduceret over de senere år, mens antallet af lokaliteter omvendt er øget i den kontinentale biogeografiske region, som dette Natura 2000-område tilhører. Bevaringsstatus for klokkefrø er moderat

ugunstig i den kontinentale biogeografiske region. Forvaltningen af klokkefrø i dette Natura 2000-område og andre områder er således med til præge bevaringsstatus for klokkefrø.

Natura 2000-planerne bygger på basisanalyserne, der redegør for datagrundlaget. Data er indsamlet i perioden 2013-2019 som en del af det nationale overvågningsprogram – NOVANA. Der er tale om kvalitetssikrede data, der er indsamlet på nationalt niveau ud fra tekniske anvisninger udarbejdet i et samarbejde mellem Aarhus Universitet og Miljøstyrelsen. Formålet er at sikre et ensartet datagrundlag. I basisanalysen vurderes der at være gode forudsætninger for en stabil bestand af klokkefrø i dette område.

Klokkefrø er en art med et tilstandsvurderingssystem, og der er derfor indsamlet data om levestedernes tilstand, og det afspejler sig i de konkrete målsætninger og generelle retningslinjer i Natura 2000-planen om at sikre eller forbedre areal og tilstand af egnede levesteder.

2. Indsatsprogram

Resumé af hørings svar

Faaborg-Midtfyn Kommune anfører, at der mangler anvisning af finansieringsmuligheder. Hvis der er en naturtype eller art som er tilstandsvurderet til moderat, ringe eller dårlig, bør man som minimum have en konkret målsætning, hvor der er anvist finansieringsmulighed til de nødvendige indsatser, som kan sikre målopfyldelse. Kommunen oplister desuden eksempler på ønskede tilskudsordninger.

Faaborg-Midtfyn Kommune anfører, at for naturtyper eller arter, der mangler tilstandsvurdering, men som har ugunstig eller stærkt ugunstig bevaringsstatus i denne biogeografiske region, bør der ligeledes være en konkret målsætning med tilhørende finansieringsmulighed til de nødvendige indsatser, som kan sikre målopfyldelse.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Danmark har en forpligtelse til at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de naturtyper og arter, der begrundet udpegningen af de enkelte Natura 2000-områder. Danmark er ligeledes forpligtet til, via gennemførelsen af fuglebeskyttelsesdirektivet, at træffe egnede foranstaltninger med henblik på at bidrage til at sikre den nationale bestand af fugle omfattet af direktivet.

Natura 2000-planernes mål er langsigtede, hvorfor der planperiode for planperiode prioriteres en særlig indsats, hvor behovet vurderes at være størst. Formålet er, at indsatserne skal bidrage til, at de langsigtede mål på sigt bliver opfyldt. Der er ikke en egentlig tidsfrist for, hvornår målene i Natura 2000-planerne skal være opfyldt.

Indsatsprogrammet i Natura 2000-planerne er afstemt, så den økonomiske ramme og den krævede indsats i planerne passer sammen. Til gennemførelse af planerne stiller staten en række virkemidler til rådighed, ligesom det forudsættes, at kommunerne i mindre omfang bidrager økonomisk via de midler, som kommunerne er blevet økonomisk kompenseret for af staten (DUT-midlerne).

Flere habitatnaturtyper har ikke et tilstandsvurderingssystem. Dette ændrer ikke på, at tilstanden og arealet for de udpegede habitatnaturtyper skal være stabil eller i fremgang. Naturtyper og artslevesteder uden et nationalt fastsat tilstandssystem vil i stedet blive vurderet direkte efter habitatdirektivets bestemmelser, hvorefter der er krav om at sikre stabile eller forbedrede naturforhold.

Emnet "Indsatsprogram" er uddybet i "Miljøstyrelsens generelle høringsnotat vedrørende forslag til Natura 2000-planer 2022-2027", som kan læses på Miljøstyrelsens hjemmeside.

3. Modstridende interesser

Resume af høringssvar

Faaborg-Midtfyn Kommune vurderer, at det er muligt at genskabe naturtypen kystlagune indenfor Natura 2000-området. Dette vil dog til en vis grad være i modstrid med bevarelse af strandeng, og Faaborg-Midtfyn Kommune skriver desuden, at der kan være modstridende interesser mellem pleje af kalkoverdrev og kystklint og disses funktion som vigtige overvintringslokaliteter for stor vandsalamander og klokkefrø. Kommunen spørger om, hvordan de modstridende interesser skal vægtes?

Miljøstyrelsens bemærkninger

De modstridende naturinteresser indeholder en prioritering af naturtyper, arter og fugle på områdets udpegningsgrundlag, hvor det er vurderet, at der er behov for en prioritering i forbindelse med realisering af indsatsprogrammet. Denne prioritering fremgår af Natura 2000-planens afsnit om modstridende naturinteresser.

Miljøstyrelsen har vurderet, at strandeng og lagune er i naturlig dynamik med hinanden, og at der derfor ikke er modstridende naturinteresser i området, hvad angår disse to naturtyper.

Miljøstyrelsen har ikke fundet anledning til at betegne pleje af kalkoverdrev og kystklint og disses funktion som vigtige overvintringslokaliteter for stor vandsalamander og klokkefrø som modstridende, idet afgræsningen af vandhullets bredvegetation og rørsumpens dækning er af stor betydning for vandhullets egnethed som levested for klokkefrø og stor vandsalamander. Afgræsningen er med til at holde vandhullet åbent med stort lys- og varmeindfald. Den generelle anbefaling vedrørende omgivelserne for klokkefrøer er, at de er ekstensivt græssede arealer og Miljøstyrelsen har ikke konkret kendskab til eventuelle problemer for rasteområderne i forbindelse med plejen.

Miljøstyrelsen gør opmærksom på, at Natura 2000-planen er rammesættende. Det er derfor ikke muligt, at vurdere på konkrete fremtidige projekter. Det er i den strategiske miljøvurdering (SMV) til Natura 2000-planerne overordnet vurderet, hvorledes en realisering af Natura 2000-planens indsatsprogram vil kunne påvirke forskellige miljømæssige, herunder flora, fauna og biologisk mangfoldighed. Niveaulet for vurdering i den strategiske miljøvurdering afspejler Natura 2000-planernes overordnede niveau.

Jf. lovgivningen på området skal projekter, der kan påvirke Natura 2000-områderne, undergå en habitatvurdering, inden disse kan realiseres. Vurderingen foretages af den ansvarlige myndighed.

4. Målsætninger

Resumé af høringssvar

Faaborg-Midtfyn Kommune anfører, at for arterne, klokkefrø og stor vandsalamander, er der i planen alene foretaget levestedsvurderinger og ikke beskrevet bestandsstørrelser. Der er således kun et indirekte mål, der ikke nødvendigvis sikrer levedygtige bestande af de 2 arter. Kommunen spørger: Hvordan skal vi sikre arterne på langt sigt, hvis vi reelt set ikke ved, om der er levedygtige bestande, og der ikke er konkrete mål for arterne?

Miljøstyrelsens bemærkninger

I forhold til arter og fugle retter målsætningerne sig mod sikring af arternes levesteder og ikke sikring af et bestemt individantal. Dette afspejler sig også i lovgivningen, hvor Natura 2000-planlægningen tager udgangspunkt i, at man ikke kan sikre bestemte arters antal, men skal sikre arternes levesteder, som er forudsætningen for deres tilstedeværelse. Selvom målsætningerne på visse områder kan virke overordnede, er planerne med til at sætte en klar ramme for de forskellige dele af udpegningsgrundlaget. Natura 2000-planerne er rammesættende i forhold til den efterfølgende handleplanproces og gennemførelse.

Modellen for udarbejdelse af konkrete målsætninger er opdateret siden anden plangeneration (2016-2021). Målsætningerne er bl.a. opdateret, for at de bliver mere målbare både for at kunne vurdere målopfyldelse og af hensyn til de krævede væsentligheds- og konsekvensvurderinger, der er i forbindelse med konkrete afgørelser iht. habitatdirektivets art. 6.2 og 6.3.

De konkrete målsætninger bygger på grupperinger af naturtyper, habitatarter og fugle. Natura 2000-planens bilag 1 indeholder en oversigt over, hvilke naturtyper, arter og fugle de forskellige grupper indeholder.

Den opdaterede model for konkrete målsætninger ændrer ikke på direktivets eller den grundlæggende forudsætning om, at der skal være fokus på, at et områdes integritet skal bevares, og at en naturlig dynamik/udvikling ikke må have en væsentlig negativ påvirkning på arter eller naturtyper og områdets bevaringsmålsætninger.

Emnet "Målsætninger" er yderligere beskrevet i "Miljøstyrelsens generelle høringsnotat vedrørende forslag til Natura 2000-planer 2022-2027", som kan læses på Miljøstyrelsens hjemmeside.

5. Andet

Resumé af høringssvar

Faaborg-Midtfyn Kommune spørger: Det fremgår af planen at målsætningen for naturtypen kystlagune skal opnås via vandplansindsatser. I vandplanen er der ikke angivet indsatser eller anvist virkemidler. Hvordan skal kommunen sikre gunstig bevaringsstatus for denne naturtype.

Miljøstyrelsens bemærkninger

Flere habitatnaturtyper har ikke et tilstandsvurderingssystem. Dette ændrer ikke på, at tilstanden og arealet for de udpegede habitatnaturtyper skal være stabil eller i fremgang. Naturtyper og artslevesteder uden et nationalt fastsat tilstandssystem vil i stedet blive vurderet direkte efter habitatdirektivets bestemmelser, hvorefter der er krav om at sikre stabile eller forbedrede naturforhold. Konkret sagsbehandling vil altid skulle foregå efter nyeste tilgængelige viden. Flere af de våde habitatnaturtyper som vandløb, søer og marine habitatnaturtyper er tilstandsvurderet i vandområdeplanerne. Tilstandsvurderingerne fra vandområdeplanerne kan indgå i myndighedernes væsentlighedsvurdering af, hvorvidt ansøgte projekter påvirker en habitatnaturtype væsentligt. Det er muligt at se data for f.eks. ålegræs, bundfauna og makroalger i et habitatområde på Miljodata.dk.

Miljøstyrelsen kan desuden oplyse, at vandområdeplanen ikke behøver at have indsatser specifikt for kystlaguner, for at lagunen opnår målsætningerne i Natura 2000-planen. Kystlaguner kan med vandforbindelsen til havet og ferskvandssystemer få nedbragt tilledningen af næringsstoffer, så indsatser i vandområdeplanen på disse andre lokaliteter medvirker til målopfyldelsen for kystlagune.

Emnet "Målsætninger" er desuden beskrevet i "Miljøstyrelsens generelle høringsnotat vedrørende forslag til Natura 2000-planer 2022-2027", som kan læses på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Justering af forslag til Natura 2000-plan for N125

Vestlige del af Avernakø

På baggrund af de indkomne høringssvar til Natura 2000-planen har Miljøstyrelsen ikke fundet anledning til at foretage ændringer i Natura 2000-planen.

Bilag 1: Indkomne hørings svar til Natura 2000- planforslaget N125 Vestlige del af Avernakø

Sagsnummer	Høringspart
2022-38261	Faaborg-Midtfyn Kommune